

Bielsk Podlaski, 02.12.2022 r.

/ pieczęć jednostki kontrolującej/

Urząd Miasta

Bielsk Podlaski

17-100 Bielsk Podlaski

ul. Kopernika 1

K.1711.5.2022

PROTOKÓŁ KONTROLI

w Caritas Diecezji Drohiczyńskiej, ul. Kościelna 10, 17-312 Drohiczyn

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 20.10.2022 r. – 02.12.2022 r.

Zakres przedmiotowy kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji przekazanej z budżetu w roku 2021 na realizację zadania publicznego pn. „Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim”.

Kontrolę przeprowadziły:

- kierownik Referatu Nadzoru i Kontroli Urzędu Miasta Bożena Łuba-Kondratiuk na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski: Or.0052.113.2022 z dnia 12.10.2022 r.; Or.0052.160.2022 z dnia 25 listopada 2022 r.
- podinspektor Urzędu Miasta Katarzyna Leoniuk na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski: Or.0052.114.2022 z dnia 12.10.2022 r.; Or.0052.161.2022 z dnia 25 listopada 2022 r.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327),
- Umowa o realizację zadania publicznego pod tytułem „Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim” nr 21/0097/Ok zawarta w dniu 1 lipca 2021 r. w Bielsku Podlaskim między Miastem Bielsk Podlaski z siedzibą w Bielsku Podlaskim, ul. Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski, a Caritas Diecezji Drohiczyńskiej z siedzibą w Drohiczyźnie, ul. Kościelna 10, 17-312 Drohiczyn,
- Plan kontroli Urzędu Miasta Bielsk Podlaski na 2022 r.

I. Ustalenia ogólne

Caritas Diecezji Drohiczyńskiej, zwana dalej „Caritas” jako duszpasterska instytucja charytatywna została powołana w 1994 r. i wpisana do rejestru Urzędu Rady Ministrów Biura do Spraw Wyznań pod numerem W.ZP-3621/80/94/IS.

Caritas posiada osobowość prawną i działa w oparciu o przepisy prawa kościelnego (kan.114-116 Kodeks Prawa Kanonicznego), odpowiednie przepisy prawa państwowego (Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.) oraz postanowieniami Statutu, przyjętego i zatwierdzonego przez Biskupa Diecezji Drohiczyńskiej w Drohiczynie, dnia 29 marca 2019 r.

Zgodnie z obowiązującym w trakcie kontroli Statutem Caritas Diecezji Drohiczyńskiej, celem Caritas jest działalność charytatywna i humanitarna dla zrealizowania potrzeb duchowych i materialnych człowieka. Do zadań zawartych w Statucie należą m.in.:

- prowadzenie działalności charytatywno-opiekuńczej,
- pomoc społeczna, ochrona i promocja zdrowia,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- działalność na rzecz rozwoju nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- działalność krajoznawcza i turystyka, oraz organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
- promocja i organizacja wolontariatu.

Siedziba Caritas znajduje się w Drohiczynie, przy ul. Kościelnej 10.

Na mocy art. 4 ust. 2 Statutu Caritas może tworzyć jednostki organizacyjne na terenie całej Polski, w celu realizacji celów statutowych, do których zaliczane są zakłady opieki zdrowotnej, świetlice socjoterapeutyczne, noclegownie, schroniska, warsztaty terapii zajęciowej itp.

Jednostką organizacyjną Caritas Diecezji Drohiczyńskiej, powołaną na podstawie zapisów Statutu, jest Świetlica Socjoterapeutyczna w Bielsku Podlaskim, będąca miejscem realizacji zadania na którego realizację udzielono dotacji z budżetu Miasta.

Zarząd Caritas tworzą Dyrektor, Zastępca Dyrektora i Sekretarz. Osobą kierującą działalnością instytucji oraz uprawnioną do reprezentowania (jednoosobowo) i

występowania w jej imieniu jest Dyrektor, którego funkcję od 2014 r. sprawuje Ks. dr Łukasz Gołębiowski.

II. Ustalenia szczegółowe

Zgodnie z art. 20 Statutu środki finansowe Caritas pochodzą m.in. z następujących źródeł:

- 1) subwencji lub dotacji,
- 2) darowizn, spadków, zapisów, odpisów podatkowych,
- 3) ofiar i zbiórek pieniężnych i w naturze,
- 4) z nieruchomości i mienia ruchomego, stanowiącego jej własność
- 5) z funduszków i udziałów pochodzących z fundacji, spółek itp.

Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, iż sposób dokonywania operacji finansowo-księgowych w Caritas uregulowano w Zasadach (polityce) rachunkowości w Caritas Diecezji Drohiczyńskiej, wprowadzonych Uchwałą nr 1/2013 z dnia 01.07.2013 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Caritas Diecezji Drohiczyńskiej. Zgodnie z ww.

Zasadami, księgi rachunkowe zawierają:

- 1) Zakładowy plan kont, określający:
 - a) wykaz ksiąg księgi głównej;
 - b) przyjęte zasady ewidencji księgowej zdarzeń i operacji gospodarczych na kontach księgi głównej;
 - c) zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej;
- 2) wykaz ksiąg rachunkowych – zbiorów tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych;
- 3) charakterystykę systemu przetwarzania danych przy użyciu komputerów.

Postanowieniami ww. uchwały (zapisy §6) przeniesiono uprawnienia i obowiązki dotyczące prowadzenia rachunkowości Caritas, w zakresie wynikającym z art.4 oraz art.6 ustawy o rachunkowości, na Księgową instytucji, prowadzącą księgi rachunkowe w porozumieniu i za jej zgodą. W ww. postanowieniu zawarto zapis, iż dotyczy ono wszystkich księgowych jednostek samobilansujących, sporządzających sprawozdania finansowe.

W piśmie (oświadczeniu) z dnia 04.11.2022 r. Dyrektor instytucji podaje, że Caritas jest kościelną osobą prawną, nie prowadzi działalności gospodarczej tylko

charytatywną, w związku z czym sporządza sprawozdanie finansowe do Biskupa. Dodatkowo poinformował, że ww. Zasady stanowią dokument wewnętrzny, który został stworzony na potrzeby wszystkich działających i podległych Caritas jednostek.

Na rzecz projektu został natomiast wyodrębniony rachunek bankowy, z którego realizowano zapłatę z tytułu wydatków poniesionych w ramach zadania, zawartych w poszczególnych pozycjach kosztorysu.

Z informacji zawartych w ww. piśmie oraz z przedłożonych podczas kontroli, w formie wydruków komputerowych, list kont księgowych (analitycznych), wynika, iż:

- dotacja została zaksięgowana na koncie numer 740-20-08 o nazwie „UM BIELSK PODL um 21/0097/Ok”,
- koszty z tytułu rozliczenia dotacji ujęto na koncie księgowym oznaczonym o numerze 540-20-08 o nazwie „UM BIELSK Podl um 21/0097/Ok Świetl Bielsk”
- wkład własny ujęto na koncie o numerze 543-20 o nazwie „Koszt wł. -um 21/0097/Ok Swietl Bielsk”.

Przyjęte do księgowania konta są zgodne z symbolami zawartymi w ogólnym Planie kont syntetycznych stosowanym przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej.

Na podstawie pisemnego upoważnienia z dnia 01.07.2021 r., Dyrektor jednostki realizującej kontrolowane zadanie, uprawnił Panie ■■■., ■■■., ■■■. do koordynowania zadania, podpisywania umów, sporządzania i rozliczania dokumentów finansowych, sporządzania sprawozdania, sprawdzania pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym w imieniu Caritas Diecezji Drohiczyńskiej we wszystkich sprawach związanych z realizacją umowy...”.

Ww. osoby przyjęły pełnomocnictwo potwierdzając to własnoręcznym podpisem.

Dnia 01.07.2021 r. między Miastem Bielsk Podlaski, a Caritas Diecezji Drohiczyńskiej została zawarta umowa nr 21/0097/Ok o realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym pod tytułem „Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim”. Szczegóły dotyczące sposobu realizacji zadania zawarte zostały w ofercie złożonej do Urzędu Miasta 22.04.2021 r.; ofertę aktualizowano (wpływ do Urzędu Miasta dnia 10.06.2021 r.) w punkcie 4 – „Plan i harmonogram działań na rok 2021” w odniesieniu do liczby godzin programu socjoterapeutycznego, liczby godzin zajęć sportowych oraz wysokości stawki godzinowej za pracę wychowawcy świetlicy, socjoterapeuty, psychoterapeuty. W związku z powyższym, zmianie uległy zapisy w

punkcie V – „Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego” w zakresie kosztów wynagrodzeń osób zatrudnionych przy realizacji zadania, zmieniono także wysokość kosztów poszczególnych działań, takich jak zakup materiałów do zajęć świetlicowych i socjoterapeutycznych czy organizacja wycieczki. Zmiany w ofercie dotyczyły również terminu realizacji zadania publicznego, który ostatecznie ustalono na okres od dnia 01.07.2021 r. do dnia 19.12.2021 r.

Na mocy umowy zawartej z Miastem Bielsk Podlaski, Caritas przyznano środki finansowe na realizację zadania w formie dotacji w kwocie 15.000,00 zł i przekazano w pełnej wysokości na rachunek wskazany przez Zleceniobiorcę w umowie. Wpływ środków z dotacji na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim, zgodnie z potwierdzeniem wykonania operacji, zaksięgowano 13.07.2021 r.

Kontrolę prawidłowości wykorzystania i rozliczenia otrzymanej przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej dotacji przeprowadzono na podstawie dowodów księgowych, potwierdzających dokonanie wydatków w terminie wskazanym w umowie, w powiązaniu z umową, ofertą i złożonym sprawozdaniem końcowym oraz przedłożonymi do kontroli dokumentami potwierdzającymi faktycznie prowadzone działania.

III. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania pt. „Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim”.

1.1 Dokumentacja finansowo-księgowa zadania

Kontroli poddano dokumentację finansowo-księgową, ewidencję księgową związaną z realizacją zadania oraz dokumenty potwierdzające działania faktycznie prowadzone, tj.:

- 1) dowody księgowe: rachunki i faktury przedstawiające kwoty wydatkowane na realizację zadania,
- 2) umowy zlecenia na wykonywanie czynności związanych z realizacją zadania publicznego, w tym z tytułu:
 - a) prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych: umowa Nr 3/ŚSB/2021, Nr 7/ŚSB/2021,
 - b) edukacji z zakresu profilaktyki uzależnień: umowa Nr 2/ŚSB/2021, Nr 6/ŚSB/2021,

- c) wykonywania czynności wychowawcy Świetlicy: umowa Nr 1/ŚSB/20210, 4/ŚSB/2021, 5/ŚSB/2021 (dwie o takim samym numerze – z dnia 18 października 2021 r., z dnia 2 listopada 2021 r.),
- 3) porozumienia o wolontariat oraz oświadczenia dotyczące wkładu osobowego wolontariuszy,
- 4) dokumenty o nazwie:
 - a) Lista księgowañ na kontach analitycznych na koncie 540-20-08, zapisy w dzienniku za okres 2021-01-01 do 2021-12-31,
 - b) Lista księgowañ na kontach analitycznych na koncie 543-20, zapisy w dzienniku za okres 2021-01-01 do 2021-12-31,
 - c) Dziennik Zajęć Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim rok 2021, zawierający opis zajęć każdego dnia pracy Świetlicy oraz listę obecności dzieci na zajęciach świetlicowych,

Podczas kontroli korzystano z dokumentacji znajdującej się w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski, złożonej przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej, tj. umowy o realizację kontrolowanego zadania publicznego wraz z ofertą i sprawozdaniem z realizacji zadania.

1.2 Wydatkowanie dotacji zgodnie z zawartą umową

W punkcie 3 cz. III Oferty – „Syntetyczny opis zadania” Zleceniobiorca kontrolowanego zadania publicznego zawarł informacje, iż: „Oferent w poniższym zadaniu planuje rozszerzenie form wsparcia o zajęcia rekreacyjne, warsztaty z edukacji profilaktyki uzależnień, zajęcia muzyczno-rytmiczne, a także o warsztaty edukacji twórczej. [...] W ramach realizacji projektu planowane jest zapewnienie dzieciom [...]; opieki wychowawczej umożliwiającej wyrównanie dysproporcji społecznych, edukacyjnych i wychowawczych. [...] Podopieczni Świetlicy Socjoterapeutycznej zostaną objęci 36 godzinnym programem socjoterapeutycznym, pomocą w odrabianiu lekcji oraz systematycznym dożywianiem. [...] Poza zajęciami stacjonarnymi odbywać będą się zajęcia plenerowo-rekreacyjne oraz wycieczki integracyjno-edukacyjne. W czasie zajęć plenerowo-rekreacyjnych odbywać się będą wspólne wycieczki piesze, a także wyjścia na basen, siłownię, kręgle i do kina.” Jako miejsce realizacji zadania oferent wskazał Świetlicę Socjoterapeutyczną „Uśmiech Dziecka” w Bielsku Podlaskim, przy ul. Kościelnej 4.

Poza tym, określone działania miały być realizowane również poza placówką, tj. na terenie miasta Bielsk Podlaski oraz poza nim, w trakcie wycieczki.

Zgodnie z treścią punktu nr 4 cz. III złożonej oferty – "Plan i harmonogram działań na rok 2021" oraz cz. V Oferty – „Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego”, realizacja zadania oparta została na kilku działaniach. Środki na realizację zadania miały zostać wykorzystane na pokrycie następujących wydatków:

1. Działanie 4 – Realizacja zajęć wychowawczych w świetlicy socjoterapeutycznej – 11.658,40 zł, w tym 4.1. Koszt pracy wolontariusza – prowadzenie zajęć plastyczno-artystycznych - 878,40 zł, 4.2. Koszt wynagrodzenia wychowawcy – 10.080,00 zł, 4.3. Zakup biletów na basen – 700,00 zł;
2. Działanie 5 – Realizacja programu socjoterapeutycznego – 1.200,00 zł, w tym Koszt wynagrodzenia socjoterapeuty – 1.200,00 zł;
3. Działanie 6 – Warsztaty z edukacji profilaktyki uzależnień 800,00 zł, w tym Koszt wynagrodzenia edukatora – 800,00 zł;
4. Działanie 7 – Zakup materiałów do zajęć świetlicowych i socjoterapeutycznych – 1.000,00 zł;
5. Działanie 8 – Zakup produktów spożywczych do przygotowania posiłku – 1.312,50 zł;
6. Działanie 10 – Organizacja wycieczki – 2.200,00 zł.

Zgodnie z pkt. V.B cz. V Oferty – „Źródła finansowania kosztów realizacji zadania” - suma wszystkich kosztów realizacji zadania wyniosła łącznie 19.049,30 zł. Wkład własny zaplanowano na kwotę 4.049,30, w tym wkład własny finansowy - 2.292,50 zł i wkład własny niefinansowy (osobowy) – 1.756,80 zł.

1.3. Stan faktyczny

Sprawozdanie z realizacji zadania, Caritas Diecezji Drohiczyńskiej złożyła 19 stycznia 2022 r., tj. w terminie. Zostało ono przyjęte w zakresie merytorycznym i finansowym – pismo Urzędu z dnia 27 stycznia 2022 r. nr Ok.526.29.2021 – na kwotę 19.049,00 zł, w tym środki dotacji na kwotę 15.000,00 zł.

W rozliczeniu zadania przedstawiono dowody księgowe potwierdzające wydatki poniesione w ramach realizacji zadania: ze środków dotacji - na kwotę 15.000 zł, a ze środków własnych - na kwotę 2.592,00 zł, tj. o 300,00 zł więcej od planowanego w ofercie finansowego wkładu własnego.

W sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego podano, iż założone w ofercie cele zostały zrealizowane. W projekcie udział wzięło 25-ciu uczestników - dzieci zamieszkujących miasto Bielsk Podlaski, co potwierdzają karty kwalifikacyjne oraz listy obecności w Dzienniku zajęć świetlicowych. Podopieczni świetlicy uczestniczyli w zajęciach pedagogiczno-wychowawczych, zostali objęci programem socjoterapeutycznym, uczęszczali na warsztaty z edukacji profilaktyki uzależnień. Wzięli również udział w wycieczce do Ziołowego Zakątka w Korycinach, gdzie zwiedzili ogród botaniczny, zagrodę ze zwierzętami oraz uczestniczyli w warsztatach ziołowych i mydlarskich. W trakcie trwania zadania zakupiono materiały do zajęć świetlicowych i socjoterapeutycznych oraz produkty spożywcze do przygotowywania posiłków.

Podczas analizy dokumentów związanych z kontrolowanym zadaniem zauważono, że część III Sprawozdania (Dodatkowe informacje) - nie została uzupełniona, do czego Zleceniobiorca był zobowiązany zapisami umowy. W myśl §6 ust. 3 Umowy o realizację zadania publicznego, w ww. części sprawozdania należało zamieścić informacje o sposobie wypełnienia obowiązku, dotyczącego umieszczania logo Zleceniodawcy i informacji o współfinansowaniu kontrolowanego zadania z budżetu Miasta Bielsk Podlaski.

Pomimo, iż w złożonym sprawozdaniu nie podano informacji w ww. zakresie, na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że Zleceniobiorca umieszczał informację o współfinansowaniu przez Miasto Bielsk Podlaski realizowanego przez niego zadania, m.in. w zamieszczanych na stronie internetowej Caritas relacjach z pracy Świetlicy Socjoterapeutycznej, materiałach wykorzystywanych przy realizacji zadania np. plakacie informującym o naborze do Świetlicy, Dzienniku Zajęć itp. Ponadto, stwierdzono również pewne nieścisłości w prowadzonej przez realizatora zadania dokumentacji, tj. rozbieżność pomiędzy informacjami zawartymi w Dzienniku Zajęć Świetlicy, a kartami zgłoszeniowymi, składanymi przez rodziców dzieci zgłaszanych do projektu. Z listy obecności zawartej w ww. Dzienniku wynika, iż od dnia 15 lipca do Świetlicy uczęszczało 25 dzieci, tj. wszyscy uczestnicy projektu, natomiast niektóre ze składanych przez rodziców kart zgłoszeniowych opatrzone są późniejszą datą. Ponadto, protokół komisji do spraw rekrutacji do Świetlicy Socjoterapeutycznej sporządzono dnia 26 lipca 2021 r., tj. po rozpoczęciu zajęć świetlicowych z udziałem dzieci.

2.1. Analiza finansowa dowodów księgowych dotyczących zadania – Prawidłowość wydatkowania środków dotacji.

Analiza dowodów księgowych przedłożonych do kontroli pozwala stwierdzić, że dokumenty przedstawiające poniesienie kosztów związanych realizacją zadania, spełniają wymogi określone obowiązującymi (również w ówczesnym okresie) przepisami Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 1994 Nr 121 poz. 591, tj. Dz. U. z 2022 poz. 1488) oraz zapisami §5 Umowy, tj.:

- 1) posiadają sporządzony opis zawierający:
 - a) numer umowy dotacji i nazwę zadania, którego wydatek dotyczył,
 - b) merytoryczny opis wydatku, tj. informację dotyczącą przeznaczenia zakupionych towarów/usług oraz numer pozycji kosztorysowej,
 - c) informację, w jakiej części należność została opłacona ze środków dotacji, a w jakiej z własnych środków finansowych,
 - d) zapisy: „sprawdzono pod względem merytorycznym”, „sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym” wraz z datą i podpisami osób w tym celu upoważnionych,
 - e) zatwierdzenie do zapłaty wraz z datą i podpisami osób upoważnionych do zatwierdzania operacji gospodarczych oraz dekrety księgowe,
- 2) rachunki dotyczące zawartych podczas zadania umów cywilnoprawnych zostały zatwierdzone w zakresie wykonania przedmiotu umowy (oraz sprawdzone - pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym) przez uprawnione osoby.
- 3) Płatności z tytułu dokonywanych na rzecz zadania zakupów artykułów spożywczych i biurowych dokonywano w terminach wynikających z dowodów księgowych, a poniesienie wydatków nie przekraczało terminów określonych w umowie dotacyjnej.
- 4) Na rachunkach do umów zleceń, odzwierciedlających koszty związane z wynagrodzeniem osób prowadzących zajęcia w Świetlicy Socjoterapeutycznej Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim zawarto informację o wpisie do ewidencji księgowej.
- 5) W przedłożonej podczas kontroli ewidencji księgowej, sporządzonej w formie wydruków komputerowych, stanowiącej „Listę księgowi na koncie analitycznym” o numerze: 540-20-08 oraz „Listę księgowi na koncie analitycznym” o numerze: 543-20, w kolumnie o nazwie „opis”, przy większości pozycji księgowych

dotyczących poszczególnych wydatków błędnie przywołano numer umowy dotacyjnej zawartej z Miastem, tj. 20/0104/Ok, zamiast 21/0097/Ok.,

6) Sprawdzono zapisy zawarte na Liście księgowości z zapisami wynikającymi z ww. dokumentów. Stwierdzono, że zawarte w nich dane w ww. zakresie pokrywają się z numerami księgowanych rachunków i ich kwotą,

7) Przedłożone do kontroli rachunki w ww. zakresie były opłacane przelewami, we wskazanych zawartymi umowami zlecenia terminach oraz zgodnie z Umową nr 21/0097/Ok na realizację zadania publicznego (poza Rachunkiem wyrównującym wynagrodzenie za wykonywanie czynności wychowawcy Świetlicy, o czym mowa szerzej w dalszej części protokołu). Potwierdzenia wykonania operacji wskazują, że podatek oraz składki na ubezpieczenie społeczne były odprowadzane do właściwych urzędów w terminie ustawowym, i nie wykraczającym poza końcowy termin realizacji zadania, określony w Umowie z Miastem Bielsk Podlaski.

Czynności kontrole wykazały nieprawidłowości w następującym zakresie:

1) Wydatki wskazane w Ofercie (str. 7;13), związane z realizacją działania nr 8 – „Zakup produktów spożywczych do przygotowania posiłku” zostały przedstawione na podstawie dwóch faktur: nr 0/0(401)0048/350060 z dnia 16.12.2021 r. na kwotę 552,18 zł oraz FV/00490/17/2021 z dnia 09.12.2021 r. na kwotę 1.024,79 zł.

Zgodnie z treścią oferty miało to być działanie powadzone systematycznie, w okresie od dnia 02.08.2021 r. do dnia 19.12.2021 r., jednakże na podstawie zapisów i przedłożonych dokumentów księgowych stwierdzono, że zostało ono udokumentowane jedynie w grudniu, na podstawie ww. faktur. Ponadto z opisu zawartego na fakturze FV/00490/17/2021 z dnia 09.12.2021 r., wynika, że dokonany wydatek dotyczył zakupu artykułów spożywczych, jednak nie do przyrządzania posiłków, a do „przygotowania paczek świątecznych:., przy jednoczesnym wskazaniu na fakturze „Wydatkowano zgodnie z zestawieniem kosztów realizacji zadania – poz. Kosztorysu I.8.1 Działanie 8 – Zakup produktów spożywczych do przygotowania posiłku”.

Jednak ani w części opisowej oferty, ani w szczegółowym kosztorysie, tj. w „Kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania”, Dotowany podmiot nie przewidział (nie zaplanował) działania, polegającego na zakupie produktów spożywczych celem przygotowania paczek świątecznych dla podopiecznych świetlicy. Należy zauważyć, że w tabeli zawartej w części V.A oferty – Zestawienie kosztów realizacji zadania, w polu stanowiącym Pouczenie co do sposobu

wypełniania oferty wskazano, iż w tabeli tej należało skalkulować i zamieścić wszystkie koszty realizacji zadania niezależnie od źródła finansowania.

W związku z powyższym, zwrócono się do Dyrektora kontrolowanego podmiotu z prośbą o złożenie wyjaśnienia w tym zakresie.

Pismem z dnia 04.11.2022 r., Dyrektor Caritas Diecezji Drohiczyńskiej wyjaśniał, że powyższe działanie „było realizowane na bieżąco, objęto systematycznym dożywianiem wszystkich podopiecznych świetlicy, posiłki dla dzieci były przygotowywane w miesiącach sierpień-grudzień 2021 r. zgodnie z ofertą. Działanie to zostało sfinansowanie głównie ze środków własnych Caritas. Przyznane dofinansowanie było niewystarczające do realizacji tego działania....”. Dodatkowo, w związku z realizacją – przez Caritas - faktur w końcowym okresie trwania zadania, Dyrektor poinformował, że zakupione na podstawie ww. faktur produkty posłużyły do przygotowania uroczystego posiłku dla dzieci, zwieńczającego działalność świetlicy.

Odnosnie dokonanego na fakturze opisu, zawierającego informację o zakupie produktów (słodyczy) do zorganizowania paczek świątecznych – Kontrolowany wyjaśniał, że opis ten był „skrótowym myślowym”, a w rzeczywistości zakupione słodczyce posłużyły jako podwieczorek w ramach obchodów Świąt Bożego Narodzenia, natomiast same paczki świąteczne zostały sfinansowane ze środków własnych Caritas. Pismo wyjaśniające z dnia 04.11.2022 r. zostało dołączone do akt sprawy.

W związku z tym, że dowody księgowe stanowią dokumenty będące podstawą do opłacenia przez organizację wydatków ze środków publicznych, w ocenie kontrolujących, używanie skrótów myślowych do opisu faktur nie może mieć miejsca. Zgodnie z art. 22 ustawy o rachunkowości, dowody księgowe powinny być rzetelne i wolne od błędów rachunkowych. Każdy poniesiony wydatek, wynikający z faktury/rachunku sfinansowany przez organizację środkami publicznymi (z otrzymanej dotacji) powinien być prawidłowo opisany merytorycznie, księgowo oraz zatwierdzony przez właściwe osoby. Powinien też być zgodny z zakresem rzeczowym i ilościowym, podanym we wniosku (ofercie) do umowy; treść dokumentu i dokonany na nim opis uzupełniający treść faktury powinny w sposób jednoznaczny - bez żadnych wątpliwości - powiązywać określony wydatek z danym działaniem, wynikającym z oferty. Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. 2022 poz. 1634), dotacje są to podlegające

szczególnym zasadom rozliczania środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Należy zauważyć też, że zapisy umowy przewidują możliwość dokonywania - przy realizacji zadania - zmian/przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów określonymi przez organizację w kalkulacji przewidywanych kosztów, w wielkościach i na zasadach określonych w umowie z Miastem – §4. Natomiast jeśli trakcie trwania zadania Zleceniobiorca zdecydował o wprowadzeniu innych zmian, np. uznał, że środki na realizację konkretnego działania są niewystarczające, oraz postanowił przeznaczyć je na inny - nie wynikający z treści przedstawionych działań w ofercie - cel, powinien zgodnie z zawartą umową o realizację zadania publicznego, zgłosić dokonanie tych zmian Zleceniodawcy, w trybie (tj. w formie pisemnej) i terminie (14 dni od dokonania zmian) wynikającym z tej umowy. Biorąc pod uwagę powyższe, wydatek związany z przygotowaniem paczek świątecznych w kwocie 1.024,79 zł, jako nie zaplanowany w Ofercie, nie powinien być ujęty w rozliczeniu zadania i stanowi dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

2) Faktura Nr 00495/11/2021/PMW z dnia 17.11.2021 r. za karnet na basen, na kwotę 700,00 zł, poza wskazaniem w opisie (na odwrocie dokumentu) działania którego dotyczy wynikający z niej wydatek, nie zawiera innych, szczegółowych informacji odnośnie faktycznego sposobu wykorzystania tego karnetu podczas realizacji kontrolowanego zadania, np. poprzez podanie ilości biletów zakupionych w ramach tej kwoty i dat/terminów wejść na basen. Do faktury nie załączono też jakiegokolwiek dokumentu - listy z wykazem (liczbą) odbiorców tego działania, tj. dzieci, które w danym dniu uczestniczyły w zajęciach na pływalni.

W prowadzonym Dzienniku Zajęć Świetlicowych wykazano wprawdzie, że zajęcia na Pływalni Wodnik odbywały się 21 razy na przestrzeni trwania całego zadania, ale nie podawano konkretnych danych, tj. czy wszyscy podopieczni obecni danego dnia w świetlicy wychodzili taką grupą również na basen, czy były to np. wyjścia kilkuosobowe. Z zapisów ww. dokumentu nie wynikał też sposób finansowania zajęć na pływalni w okresie przed zakupem karnetu, w związku z czym kontrolująca zwróciła się z prośbą o wyjaśnienie w tym zakresie.

W piśmie z dnia 28 listopada 2022 r. Dyrektor Caritas Diecezji Drohiczyńskiej wyjaśniał, że zajęcia na Pływalni Wodnik w miesiącach: lipiec, sierpień, wrzesień

październik oraz dwa zajęcia w listopadzie, odbywały się w ramach działań statutowych Caritas i były opłacane ze środków finansowych od darczyńców. Koszt zajęć realizowanych po 17.11.2022 r. tj. po zakupie karnetu na basen, pokrywał ww. karnet. Dodatkowo, kierownik kontrolowanej jednostki poinformował, że lista obecności zajęć świetlicowych jest tożsama z listą obecności na zajęciach na pływalni, gdyż zajęcia sportowe, w tym przypadku - wyjścia na basen, były elementem zajęć świetlicowych.

Podane w piśmie daty oraz liczba uczestników wskazują, że wszyscy podopieczni Świetlicy mieli możliwość skorzystania z ww. zajęć na pływalni.

3) Analogiczną sytuacją, dotyczącą sposobu realizacji działania, jest kwestia zakupu materiałów do zajęć świetlicowych objętego działaniem ujętym w pozycji nr I.7.1. tabeli, stanowiącej część V oferty, tj. „Kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego”.

Zgodnie z Ofertą, działanie to zaplanowano na cały okres zadania, tj. od 01.07.2021 r. do 19.12.2021 r. i dotyczyło ono „zakupu pomocy niezbędnych do realizacji zajęć programowych, takich jak: kredki, papier, farby, pędzle, długopisy, nożyczki, itp.”

Ustalono, że wydatki poniesione w związku z tym działaniem zostały przedstawione na fakturach: nr 33/09/2021/522 z dnia 18.09.2021 r. na kwotę 498,85 zł i nr FV 3102/21 z dnia 17.12.2021 r. na kwotę 501,15 zł, przy czym wskazana na dokumentach „data zakończenia dostawy lub wykonania usługi” tj. 17.12.2021 r. - zgodnie z informacjami zawartymi w Dzienniku Zajęć - przypadła na ostatni dzień pracy Świetlicy. Termin dokonania zakupu ww. artykułów, podobnie jak w powyższych przypadkach, tj. w ostatnich dniach zadania, nie jest spójny z założeniami wynikającymi z treści oferty, wg której zajęcia programowe miały być realizowane we wcześniejszym okresie; nie zawarto w tym zakresie wyjaśnień złożonym sprawozdaniu.

W piśmie z dnia 04.11.2022 r. Dyrektor kontrolowanej jednostki wyjaśniał, iż data widniejąca na fakturze była w rzeczywistości datą rozliczenia całego zamówienia, realizowanego w częściach, w miesiącu grudniu. Podkreślił także, że „duża część materiałów do zajęć świetlicowych pochodziła ze środków własnych Caritas, a dokonane – na podstawie ww. faktur - zakupy były jedynie uzupełnieniem materiałów dostarczonych przez Caritas.”

4) W trakcie analizy dokumentów, stwierdzono wyższy wkład własny, który wykazany został na liście księgowoń na koncie 543-20 (2.592,50 zł), niż ten

deklarowany w Ofercie i wykazany w Sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego (2.292,50 zł). Powyższą różnicę stanowi wynagrodzenie socjoterapeuty w wysokości 300 zł.

W pkt. 1 cz. I Sprawozdania nieprawidłowo podano, iż w trakcie trwania zadania, przez okres 4 miesięcy zrealizowano 24 godziny programu socjoterapeutycznego - Przedstawione dowody księgowe (rachunki do umowy zlecenia, Rejestr godzin realizacji zlecenia) oraz Dziennik zajęć świetlicy potwierdzają, że wykonano 30 godzin programu socjoterapeutycznego. W ww. Sprawozdaniu nie uwzględniono godzin zajęć socjoterapeutycznych przeprowadzonych w miesiącu grudniu oraz ostatniego rachunku (z dnia 17.12.2022 r.), który został faktycznie wystawiony, opłacony i zaksięgowany w kwocie 300,00 zł, na koncie 543-20, ident. księgowy 50/12/2021/INNE/IDKSI w dniu 17.12.2021 r.

Całość wydatków związanych z wynagrodzeniem socjoterapeuty pokryto ze środków własnych Caritas.

5) W wyniku analizy wydatków związanych z zadaniem, stwierdzono rozbieżność pomiędzy wysokością wypłaconego wynagrodzenia wychowawcy świetlicy w ramach projektu, a dołączonym do rachunku „Rejestrem zrealizowanych godzin zlecenia”, stanowiącym potwierdzenie wykonania czynności (zgodnie z §2 pkt 4 Umowy zlecenia Nr 1/ŚSB/2021 z dnia 15 lipca 2021 r.).

Na rachunku do ww. umowy wystawionym 30.09.2021 r. przez wykonawcę czynności wychowawcy w okresie 01.09.2021 r. - 30.09.2021 r., wskazano wynagrodzenie brutto 1.680,00 zł, stanowiące maksymalne wynagrodzenie miesięczne, przy założeniu, wykonania 84 godzin zlecenia będącego przedmiotem umowy. Z dołączonego do rachunku „Rejestru godzin realizacji zlecenia” wynika, że w miesiącu wrześniu zleceniobiorca przepracował 80 godzin (o 4 mniej od założeń umowy), co zostało zatwierdzone podpisem osoby, upoważnionej w tym zakresie. Biorąc pod uwagę zapisy umowy wskazujące o pomniejszaniu wynagrodzenia o 20 zł za każdą godzinę pracy, prawidłowo wynosić ono wynosić 1.600,00 zł.

Wypłacone natomiast zostało w kwocie nieprawidłowej, tj. zawyżonej o 80,00 zł, która stanowi dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Zgodnie z ww. umowami zlecenia nr 1/ŚSB/2021 z dnia 15 lipca 2021 r. i nr 5/ŚSB/2021 z dnia 2 listopada 2021 r. ustalono wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1.680,00 zł przy założeniu wykonania 84 godzin pracy (co można skalkulować jako $84\text{godz./m-c} \times 20\text{zł/godz.} = 1.680,00\text{ zł/m-c.}$) będącej

przedmiotem umowy, zmniejszając je proporcjonalnie w stosunku do zmniejszenia przepracowanych godzin - o 20 zł za każdą godzinę. Stawka, jaką przyjęto w umowie do ustalenia wynagrodzenia jest inna od tej wskazanej w złożonej ofercie. W pkt. 4 cz. III Oferty – Plan i harmonogram działań na rok 2021, koszt pracy wychowawcy skalkulowano uwzględniając 80 godz./m-c i stawkę w wysokości 21,00 zł/godz., co dawało łącznie 1680,00 zł brutto/m-c. Z powyższych danych wynika, że w umowie zawartej ze zleceniobiorcą wymiar czasu pracy uległ zwiększeniu, natomiast stawkę godzinową zmniejszono, kalkulacji przy jednoczesnym zachowaniu tej samej kwoty maksymalnego wynagrodzenia miesięcznego, przedstawionego w ofercie.

6) Inną kwestią budzącą wątpliwość kontrolujących, są zawarte w dniu 10 grudnia 2021 r. Porozumienia zmieniające do umowy zlecenia (1/ŚSB/2021; 5/ŚSB/2021) w zakresie wynagrodzenia przysługującego zleceniobiorcy. Zgodnie z treścią ww. porozumień, poczynszy od 10 grudnia 2021 r. z mocą obowiązującą od 15 lipca 2021 r., (Zleceniobiorcy) przysługuje „[...] maksymalne łączne wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1.680,00 zł brutto przy założeniu wykonania 80 godzin zlecenia przez Zleceniobiorcę w danym miesiącu rozliczeniowym. Wynagrodzenie miesięczne [...] zostanie proporcjonalnie zmniejszone w przypadku zmniejszenia liczby godzin wykonania zlecenia – za każdą godzinę o kwotę brutto 21 zł.”

Zapisy te wskazują, że stawka godzinowa uległa podwyższeniu i została przyjęta tak, jak skalkulowano koszt zatrudnienia wychowawcy w ofercie (80godz.x21zł/godz. = 1.680,00 zł).

Nie sposób jednak uznać, że zawarcie wskazanego porozumienia – biorąc pod uwagę korzystanie przez Caritas ze środków publicznych - było działaniem właściwym, gdyż brak jest uzasadnienia, wynikającego z harmonogramu zadania do zwiększenia (stawki godzinowej) i wypłaty wynagrodzenia w grudniu, i to nie tylko w odniesieniu do ostatniej, trwającej wówczas umowy, ale również względem umowy, która została już skonsumowana, tj. zrealizowana i zakończona. Wskazana w porozumieniu umowa zlecenia nr 1/ŚSB/2021 obowiązywała w okresie od 15 lipca 2021 r. do 31 października 2021 r., a więc w momencie zawarcia porozumienia, tj. 10 grudnia 2021 r., ww. umowa nie obowiązywała wobec czego brak było możliwości prawnych, aby zmieniać w niej kwotę (stawkę godzinową) wynagrodzeni.

Zawierając umowę zlecenia strony złożyły oświadczenie, w którym zaakceptowały i przyjęły zawarte w niej warunki, w tym wynagrodzenie przewidywane za wykonanie przedmiotu umowy. Jednocześnie można domniemać, że skoro zleceniobiorca wystawia rachunek na określoną kwotę, a zleceniodawca go zatwierdza, to strony zgadzają się z jego wysokością i składnikami (ilością przepracowanych godzin, stawką godzinową).

Ponadto, Zleceniobiorca kontrolowanego zadania nie złożył żadnych wyjaśnień co do przyczyny zwiększenia tego wynagrodzenia, w ww. porozumieniu również nie wskazano okoliczności, które uzasadniałyby dokonanie zmian w omawianym zakresie. Dokonanie – podczas realizacji zadania publicznego - wydatków w taki sposób może sugerować, jakoby działanie takie miało na celu wyczerpanie środków, które pozostały z otrzymanej dotacji.

Pomimo porozumienia zawartego 10 grudnia 2021 r., w Rachunku wystawionym przez zleceniobiorcę dnia 17 grudnia 2021 r., nie uwzględniono ustaleń wynikających z ww. porozumienia, a sposób wyliczenia wynagrodzenia pozostał taki, jak w umowie.

Należy też zauważyć, że rachunek wyrównujący wynagrodzenie na kwotę 360,00 zł, wystawiony na podstawie zawartego porozumienia zmieniającego do umów zlecenia: z dnia 2021-07-15, z dnia 2021-10-18, z dnia 2021-11-02 został wystawiony dnia 29 grudnia 2021 r., tj. po zakończeniu upływie wskazanego w umowie terminu realizacji zadania publicznego.

W opinii kontrolujących, mając na uwadze powyższą zasadę wynikającą z art. 44, mówiącą iż „wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów” - zawarcie porozumienia zmieniającego i tym samym podniesienie wynagrodzenia pod koniec realizacji dotowanego zadania nie było zasadne. Nie było działaniem niezbędnym do realizacji zadania tym bardziej, że przedmiot umowy został wykonany, a samo zadanie publiczne zostało już zakończone. Kwotę w wysokości 360,00 zł uznaje się za dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Stosownie do art. 252 Ustawy o finansach publicznych,

„Dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości,

podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2.”

Z przedstawionych dokumentów finansowo-księgowych i składanych w trakcie kontroli wyjaśnień wynika, iż powyższe zadanie publiczne zostało zrealizowane, a środki finansowe - poza stwierdzonymi i opisanymi powyżej nieprawidłowościami - wydatkowane na cele wynikające ze złożonej oferty.

Należy wspomnieć, że wydatki ponoszone w ramach realizacji zleconego zadania publicznego muszą być zgodne, nie tylko z przeznaczonym na zadanie budżetem (kosztorysem ilościowo-rzeczowym), ale również z harmonogramem wynikającym z oferty. Co do zasady, daty poszczególnych zakupów i usług powinny być zbieżne w czasie z przewidzianymi w ofercie działaniami. Odstępstwa od tej zasady są możliwe, jednak w głównej mierze dotyczą sytuacji, gdzie zakup następuje przed jakimś wydarzeniem lub na początku trwania danego działania (np. w tym przypadku zakupu materiałów plastycznych można było dokonać w lipcu, a nie w grudniu). Niedochowanie tej zasady skutkuje powstaniem wątpliwości czy dany zakup był niezbędny do przeprowadzenia działania, czy też został dokonany ponieważ środki z dotacji nie zostały wykorzystane wcześniej, a w konsekwencji – trudnościami w dokonaniu właściwej i rzetelnej oceny prawidłowości wykorzystania dotacji przez osoby kontrolujące. Dane niezbędne do oceny prawidłowości wykorzystania dotacji powinny wynikać z dokumentacji organizacyjnej i finansowej Zleceniobiorcy, bowiem to na nim spoczywa obowiązek udokumentowania i wykazania faktycznego sposobu zrealizowania danego działania oraz udzielenia w tym zakresie stosownych wyjaśnień.

Na tym protokół zakończono. Ustalenia zawarte w protokole zostały umówione z Dyrektorem Caritas Diecezji Drohiczyńskiej.

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Dyrektora Caritas Diecezji Drohiczyńskiej poinformowano o możliwości odmowy podpisania i złożenia na tę okoliczność stosownego wyjaśnienia. Pouczono również o prawie zgłoszenia zastrzeżeń co do treści zawartych w protokole w ciągu 7 dni od jego podpisania.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod nr 10.

(data podpisania protokołu)

Bielsk Podlaski, dnia 30.12.2022 r.

/podpisy osób kontrolujących/

Kierownik Referatu

Nadzoru i Kontroli

Bożena Łuba-Kondratiuk

Podinspektor

Katarzyna Leoniuk

/pieczęć jednostki kontrolowanej/

Caritas Diecezji Drohiczyńskiej

17-312 Drohiczyn, ul. Kościelna 10

tel./fax. 25/787 37 40

NIP: 544-13-05-837; REGON: 050326429

/podpis Dyrektora jednostki kontrolowanej/

Dyrektor Caritas Diecezji Drohiczyńskiej

Ks. dr Łukasz Gołębiwski

Urząd Miasta Bielsk Podlaski

17-100 Bielsk Podlaski

ul. Kopernika 1

K.1711.5.2022

Bielsk Podlaski, 30.12.2022 r.

Sprostowanie

W treści protokołu kontroli przeprowadzonej w Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w dniach 20.10.2022 r. – 02.12.2022 r. w zakresie: „Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji przekazanej z budżetu w roku 2021 na realizację zadania publicznego pn. „Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka w Bielsku Podlaskim”, w wyniku omyłkowo podanego terminu wnoszenia zastrzeżeń przez kontrolowanego w zakresie ustaleń zawartych w protokole, dokonuje się sprostowania w następujący sposób

- na stronie 17, trzeci akapit od góry było:

„Dyrektora Caritas Diecezji Drohiczyńskiej poinformowano o możliwości odmowy podpisania i złożenia na tę okoliczność stosownego wyjaśnienia. Pouczono również o prawie zgłoszenia zastrzeżeń co do treści zawartych w protokole w ciągu 7 dni od jego podpisania.”

- powinno być:

„Dyrektora Caritas Diecezji Drohiczyńskiej poinformowano o możliwości odmowy podpisania i złożenia na tę okoliczność stosownego wyjaśnienia. Puczono również o prawie zgłoszenia zastrzeżeń co do treści zawartych w protokole w ciągu 14 dni od jego podpisania.”

Kierownik Referatu

Nadzoru i Kontroli

Bożena Łuba-Kondratiuk

Podinspektor

Katarzyna Leoniuk

Dyrektor Caritas Diecezji Drohiczyńskiej

Ks. dr Łukasz Gołębiowski